

SUNDAY TIMES BESTSELERIS NR. 1

PAULA
HAWKINS

LET UGNIS

ROMANAS

baltos lankos

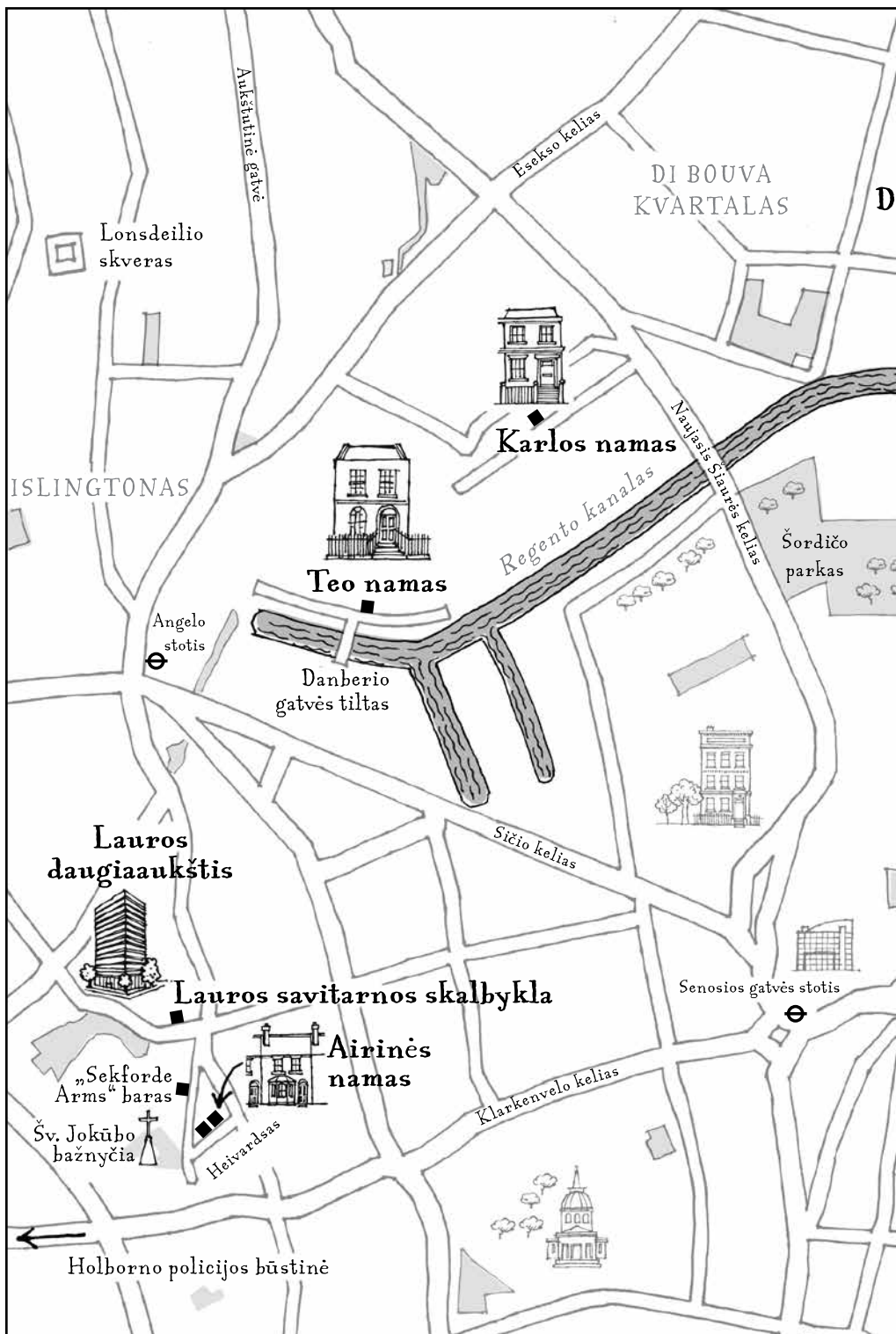
Paula Hawkins

Lėta
ugnis

romanas

Iš anglų kalbos vertė Eglė Petrauskaitė

baltos lankos

Lonsdeilio skveras

DI BOUVA KVARTALAS

Karlos namas

ISLINGTONAS

Teo namas

Regento kanalas

Sordičo parkas

Angelo stotis

Danberio gatvės tiltas

Lauros daugiaaukštis

Sičio kelias

Lauros savitarnos skalbykla

Senosios gatvės stotis

Airinės namas

„Sekforde Arms“ baras

Sv. Jokūbo bažnyčia

Heivardsas

Klarkenvelo kelias

Holborno policijos būstinė

anielio barža

Mirjamos barža

Vitmoro
tiltas

Regento kanalas

Londono
Laukų
parkas

Brodvėjaus
turgus

Ketenmatono
tiltas

Hagerstono
parkas

Knygų barža

HOKSTONAS

Kingslando kelias

Haknio kelias

BETNAL
GRINAS

Didžioji Ryba gatvė

Betnal Grino kelias

ŠORDIČAS

Vyverso
Laukų
parkas

Šordičo
Didžiosios gatvės
stotis

Betnal Grino
stotis

1

Laura tiesiog girdėjo Dydrę šnekant:

– *Laura, tavo bėda ta, – kalbėjo ji. – Kad renkiesi tai, kas blogai.*

– *Sušikta tiesa, Dydre.*

Laura nebūtų patikėjusi, kad kada taip pasakys ar pagalvos, tačiau, stovėdama vonioje ir visa tirtėdama su nenumaldomai kraujuojančia ranka, turėjo pripažinti, kad įsivaizduojama Dydrė visiškai teisi. Pasilenkusi į priekį, atsirėmė kakta į veidrodį, kad nereikėtų žiūrėti sau tiesiai į akis, tačiau taip buvo dar blogiau, nes matė iš rankos besisunkiantį kraują, ir ją apėmė šleikštulys. Atrodė, kad tuoj apšivems. Šitiek kraujo. Žaizda gilesnė, negu jai pasirodė iš pradžių. Jai reikėtų nueiti į priimamąjį. Bet ten tikrai neis.

Blogi pasirinkimai.

Kai kraujas pagaliau lyg ir nustojo žliauęs, nusivilkusi marškinėlius ir numetusi juos ant grindų, Laura nusimovė džinsus, nusimetė apatinius, išsinėrė iš liemenėlės, staiga įkvėpė pro sukąstus dantis, nes metalinis segtukas užkliuvo už žaizdos, ir sušnypštė „šūdas, šūdas, tai suknistas šūdas“.

Numetusi ant grindų ir liemenėlę, iširopstė į vonią, atsuko dušo čiaupą ir stovėjo drebėdama po silpnute verdančio vandens srove (jos dušas turėjo tik du režimus: labai karštą

ir labai šaltą, ir nieko daugiau). Susiraukšlėjusių pirštų galais perbraukė pirmyn atgal per gražius baltus randus sau ant klubo, šlaunies, peties, pakaušio. *Aš esu čia*, tyliai ištare pati sau. *Aš esu čia*.

Vėliau, šiaip ne taip apsvyniojusi dilbį tualetinio popieriaus paklodėmis, o pati apsvijusi nušiorusiu rankšluosčiu ir prisėdusi svetainėje ant baisios pilkos netikros odos sofas, Laura paskambino savo mamai. Skambutis buvo peradresuotas į balso paštą ir ji padėjo ragelį. Neverta eikvoti pinigų. Tada paskambino tėvui.

– Viščiuk, viskas gerai?

Fone girdėjosi triukšmas. Penktasis BBC radijo kanalas.

– Tėti, – Laurai užgniauzė kvapą ir ji nurijo gerklėje įstrigusi gumulą.

– Kas yra?

– Tėti, gal galėtum atvažiuot? Man... Sunki naktis pasitaikė, galvojau, gal galėtum trumpam užsukti. Žinau, kad toloka, bet...

– Filipai, ne, – fone pro sukąstus dantis sušnypštė Dyd-rė. – Mums – bridžas.

– Tėti? Gal galėtum išjungti garsiakalbį?

– Brangute, aš...

– Rimtai, gal galėtum išjungti garsiakalbį? Nenoriu jos klausytis, verčia mane ką nors padegti...

– Na jau, Laura, liaukis...

– Tiek to, tėti, pamiršk.

– Ar tikrai?

Visai ne visai ne visai ne po perkūnais.

– Jo, tikrai. Viskas gerai. Viskas bus gerai.

Pakeliui į miegamąjį užmynė ant švarko, jį skubėdama į vonią buvo numetusi prieškambaryje. Pasilenkusi pakėlė

drabužį. Rankovė karojo suplėšyta, kišenėje vis dar gulėjo Danielio laikrodis. Ištraukusi laikrodį ir jį apsukusi, užsisegė ant riešo.

Aplink dilbį apvyniotas tualetinis popierius nusidažė raudonai, kraujui vis dar bėgant, ranka šiek tiek pulsavo. Jai svai-go galva.

Vonioje nusviedė laikrodį į kriauklę, nusiplėšė tualetinį popierių ir numetė ant grindų rankšluostį. Tada vėl įlipo į dušą.

Žirklėmis krapštydama panages, stebėjo po kojomis tekantį rausvą vandenį. Ji užsimerkė. Mintyse klausėsi su ja kalbančio Danielio balso:

– *Kas tau negerai?*

Tada įsiterpė Dydrė:

– *Filipai, ne, mums – bridžas.*

Ir tada ji pati:

– *Ką nors padegti. Padegti. Padegti padegti padegti.*

Tualetą Mirjama valydavo kas antrą sekmadienį. Išskeldavo iš mažo tualetu baržos gale (visuomet nelauktai ir nemaloniai sunkią) kasetę ir ją pernešdavo per kajutę iki tako prie kanalo, tada dar ją tempdavo beveik šimtą metrų iki tualetų bloko. Tuomet ten, suvertusi atliekas į pagrindinį tualetą ir nuleidusi vandenį, kasetę turėdavo išskalauti, kad joje nieko nebeliktų. Tai buvo viena iš ne tokių idiliškų gyvenimo ant vandens realijų; užduotis, kurią mėgdavo atlikti anksti ryte, kai aplinkui dar nieko nebūdavo. Gi taip negarbinga nešti savo šūdus, kai aplink vaikštinėja nepažįstamieji, šunų vedžiotojai, lengvai risnoja miestiečiai.

Ji stovėjo galiniame denyje tikrindama, ar kelias laisvas – ar nėra jokių kliūčių, dviračių arba butelių (kartais žmonės būdavo labai nevisuomeniški, ypač vėlyvais šeštadienio vakarais). Ryto būta giedro ir kaip kovui šaltoko, tačiau balti pumpurai ant naujų blizgių platanų ir beržų šakų jau skelbė ateinantį pavasarį.

Nors kaip kovą buvo šaltoka, bet Mirjama pastebėjo atdaras gretimos baržos kajutės duris, jos nuo praeito vakaro taip ir nebuvo uždarytos. Taigi, keista. Ir ji jau prieš tai ketino persimesti keletu žodžių su baržos gyventoju – tuo jaunuoliu – dėl to, kad čia užsibuvo. Jau buvo prisišvartavęs šešiolika dienų – dviem ilgiau, negu leista, – ir ketino jam

priminti, kad laikas judėti toliau, nors tai ir nebuvo jos atsakomybė. Tačiau priešingai nei dauguma, ji buvo nuolatinė šių vietų gyventoja ir dėl to jausdavosi kupina savotiškos pilietinės dvasios.

Kad ir kaip ten būtų, būtent šitaip Mirjama ir pasakė tyrėjui Barkeriui, kai vėliau jis paklausė: „Kas gi paskatino jus dirstelėti?“ Tyrėjas susigūžęs sėdėjo priešais, beveik remdamasis į ją keliais. Aukštiems vyrams baržose nelabai patogiu, o šis policininkas buvo labai aukštas vyras plika galva ir nerimo kupina veido išraiška, tarsi šiandien būtų planavęs veikti ką nors kita, bet štai dabar sėdi čia drauge su ja ir nėra dėl to labai patenkintas.

– Ką nors lieti? – paklausė jis.

Ar ji ką nors lieti? Mirjama užsimerkė. Įsivaizdavo save mandagiai barbenančią į mėlynai baltos baržos langą. Laukiančią atsako balsu ar patrauktos užuolaidos. Tada, kai niekas neatsiliepė, ji pasilenkė bandydama dirstelėti į kajutę, bet vaizdą užstojo dieninė užuolaida ir maždaug dešimtmečio senumo miesto bei upės nešvarumų sluoksnis. Tuomet pabeldė darkart ir po kelių akimirku įsiropštė į galinį denį šaukdama: „Sveiki? Yra kas namie?“

Kai įsivaizdavo save labai švelniai atidarančią kajutės duris, jai nosį pakuteno kvapas – tarytum geležies, mėsishkas, keliantis alkį. „Sveiki?“ Tuomet iki galo atidariusi duris nulipo porą laiptelių žemyn į kajutę, ir kai pamatė priešais išryškėjusį vaizdą: kraujo klane ant grindų gulintį berniuką – ne visai berniuką, iš tiesų tai jauną vyrą – su ant kaklo įrėžta plačia šypseną, paskutinis pasisveikinimas įstrigo jai gerklėje.

Atsiminė, kaip pati susiūbavo ant netvirtų kojų ranka užsidengusi burną ir ilgai stovėjo apsvaigusi ir palinkusi į priekį, laikydamasi už stalviršio. *O, Dieve.*

– Paliečiau stalviršį, – pasakė tyrėjui. – Manau, laikiausi už jo būtent ten iš kairės, kai tik įėjini į kajutę. Pamačiusi jį pagalvojau... na, man... pasidarė bloga. – Mirjamos veidas išraudo. – Bet dar nebuvo visai blogai, ne ten. Tačiau lauke... Atsiprašau, aš...

– Nesijaudinkit, – atsakė Barkeris žiūrėdamas jai į akis. – Dėl šito nereikia jaudintis. Ką darėt po to? Pamatėt kūną, atsižvelgtumėt į stalviršį ir?..

Ją šokiravo kvapas. Už viso to kraujo klando slėpėsi dar kažkas. Kažkas senesnio, saldaus ir nemalonaus, tarsi pernelyg ilgai vazoje paliktos lelijos. Tas kvapas ir vaizdas, kuriam sunku atsispirti – jo gražus negyvas veidas, ilgų blakstienų įrėmintos stiklinės akys, tarp pravertų putlių lūpų besimatantys lygūs balti dantys. Jo liemuo ir rankos visiškai kruvini, užsiritę pirštų galiukai rėmėsi į grindis. Tarsi būtų bandęs laikytis. Jai nusisukus eiti, į akis krito kažkas ant grindų, kas atrodė palikta ne vietoje – lipniame ir tamsiame kraujyje įklimpęs sidabro blyksnis.

Mirjama klupčiodama užlipo laiptais iš kajutės aukštyn, žiaukčiodama ir godžiai traukdama orą. Apsivėmusi ant tako prie kanalo ir nusivaliusi burną, sušuko: „Pagalbos! Iškviestit policiją!“ Tačiau sekmadienį vos pusę aštuonių ryto aplinkui nieko nebuvo. Pakrantė tuščia, keliuose aukščiau vyravo tylą, girdėjosi tik generatoriaus gausmas ir pro šalį traukiančių nendrinių vištelių rietenos. Pažvelgusi į tiltą virš kanalo, pagalvojo, kad vieną akimirką lyg ir kažką pamatė, bet kitą sekundę žmogaus ten jau nebebuvo ir ji liko stovėti viena sukaustyta baimės.

– Išėjau, – tyrėjui pasakė Mirjama. – Išėjau iš baržos ir... iškviečiau policiją. Apsivėmiau, tada nubėgau į savo baržą ir iškviečiau policiją.

– Gerai, gerai.

Kai ji pakėlė į Barkerį akis, šis dairėsi po kambarį nužvelgdamas mažytę tvarkingą kajutę, virš kriauklės sukrautas knygas („Vieno puodo kulinarija“, „Naujas požiūris į daržoves“), žalumynus ant palangės, bazilikus ir kalendras plastikiniuose indeliuose, mėlyname glazūruotame vazone medėjantį rozmariną. Dirstelėjo į knygomis minkštais viršeliais nukrautą spintą, ant jos stovinčią apdulkėjusią leliją, įrėmintą apšepusios poros ir jų stambaus sudėjimo vaiko nuotrauką.

– Jūs čia gyvenat viena? – paklausė Barkeris, tačiau vargu ar klausimo būta nuoširdaus.

Mirjamai buvo aišku, ką jis galvoja: sena stora senmergė, augalų mylėtoja, hipė liberalė cekava zosė. Kiša nosį į visų reikalus. Mirjama žinojo, ką žmonės apie ją mano.

– Ar jūs... pažįstat savo... kaimynus? Ar jie išvis kaimynai? Ko gero, nelabai, jeigu čia apsistoja tik porai savaičių?

Mirjama patraukė pečiais.

– Kai kurie čia nuolat užsuka. Jie turi savo maršrutą, kanalo dalį, kurioje mėgsta būti, tad susipažįsti su keliais iš jų. Jeigu norisi. Jeigu patinka būti pačiam su savim, galima ir taip, ką aš ir darau.

Tyrėjas abejingai žvelgė į ją netardamas nė žodžio. Mirjama suvokė, kad jis bandė ją perprasti, kad nepriėmė visko, ką ji sako, už gryną pinigą, kad nebūtinai patikėjo kiekvienu jos žodžiu.

– O kaipgi jis? Tas vyras, kurį šįryt radot?

Mirjama papurtė galvą.

– Jo nepažinojau. Mačiau keletą kartų, persimetėm vienu kitu... na, tai tikrai nebuvo pokalbiai. Tiesiog pasisveikindavau: „laba diena“ ar „labas rytas“, o jis atsakydavo. Ir viskas.

(Bet *ne visai*: tiesa, jam prisišvartavus, jį buvo mačiusi keletą kartų ir iškart konstatavo, kad šis vyras – mėgėjas. Jo barža

buvo baisi – besilupančiais dažais, surūdijusiomis sąramomis, kreivu kaminu. O pats atrodė pernelyg švarus gyventi ant vandens. Švarūs drabužiai, balti dantys, jokių auskarų ar tatuiruočių. Bent jau nesimatė. Nepaprastai gražus jaunas vyras – gana aukštas, tamsių akių ir plaukų, lygaus ir dailaus veido. Pirmą kartą jį pamačiusi pasisveikino sakydama „labas rytas“ ir jam nusišypsojus Mirjamai sprandas nuėjo pagaugais.)

Tuomet ji tai įsiminė. Nors neketino dabar apie tai pasakoti tyrėjui. *Pirmą kartą jį pamačius, mane apėmė keistas jausmas...* Tyrėjas pagalvotų, kad jai varžteliai atsisuko. Dabar jau suvokė, kas tuomet buvo ją apėmęs. Ne bloga nuojauta ar kvailos mintys – tiesiog ji *atpažino* tą vaikina.

Tai buvo proga. Taip pagalvojo vos tik atpažinusi jaunuolį, bet nežinojo, kaip geriausiai tuo pasinaudoti. Tačiau dabar, kai jis nebegyvas, atrodė, tarsi viskas taip ir turėjo būti. Netikėtas atsitikimas.

– Ponia Luis? – kažko klausė tyrėjas Barkeris.

– Panelė, – pataisė Mirjama.

Jis akimirkai užsimerkė.

– Panele Luis. Gal pamenat, ar matėt jį su kuo nors? Gal su kuo nors kalbėjo?

Ji padvejojusi linktelėjo.

– Turėjo svečių. Manau, keletą kartų. Ko gero, būta ir daugiau, bet mačiau tik vieną. Moterį, vyresnę už jį, maždaug mano amžiaus, galbūt virš penkiasdešimties? Labai trumpų žilų plaukų. Liekna moteris, manau, ganėtinai aukšta, maždaug metro septyniasdešimt dviejų ar penkių, kampuotų bruožų...

Barkeris kilstelėjo antakį.

– Taip gerai ją nužvelgėt?

Mirjama vėl gūžtelėjo.

– Na, taip. Aš labai pastabi. Man patinka ką nors stebėti, – kodėl gi nepasinaudojus Barkerio stereotipais. – Bet tokią iškart pastebėtumėt net ir nenorėdamas, ji tikrai įspūdinga. Šukuosena, drabužiai... atrodė *brangiai*.

Tyrėjas vėl linkėjo galva viską rašydamasis, ir Mirjama buvo tikra, kad jis gana greitai išsiaiškins, ką ji turėjo omeny.

Tyrėjui išvykus, pareigūnai užtvėrė pakrantės dalį tarp Di Bouva ir Šepertono, nutempė visas baržas, išskyrus nužudyto vaikino (nusikaltimo vietą) ir Mirjamos. Iš pradžių jie dar bandė įkalbėti ją pasitraukti, tačiau Mirjama aiškiai leido suprasti, kad daugiau neturi kur dėtis. Kur jie ketino ją apgyvendinti? Su ja kalbantis jaunas uniformuotas pareigūnas gergždžiančiu balsu ir spuoguotu veidu atrodė sunerimęs, kai atsakomybė, regis, persirito nuo jos ant jo pečių. Jis pakėlė aukštyn į dangų akis, tada pažvelgė į vandenį, nusekė akimis kanalo vaga pirmyn ir atgal, tada vėl pažvelgė į ją – mažą, storą, nepavojingą pusamžę moterį, – ir galiausiai nusileido. Pakalbėjęs su kažkuo per radiją, grįžo pranešti, kad ji gali likti.

– Galit vaikščioti pirmyn ir atgal iki savo... a... gyvenamosios vietos, – tada pareiškė jis. – Bet ne toliau.

Tą popietę Mirjama sėdėjo blyškioje saulėkaitoje savo baržos galiniame denyje naudodamasi neįprasta uždaryto kanalo tyla. Apsisupusi pečius antklode ir su puodeliu arbatos, padėtu prie alkūnės, stebėjo pirmyn ir atgal meišančius policininkus, nusikaltimo vietas pareigūnus; matė, kaip jie atsivedė šunis, atplaukė kateriais, apieškojo taką palei kanalą ir jo apylinkes, maišė niūrius vandenis.

Turint omeny, kaip prasidėjo jos diena, Mirjama jautėsi gana ramiai, beveik optimistiškai galvojo apie jai atsiveriančius

naujus horizontus. Savo nertinio kišenėje suko ant piršto mažą vis dar krauju aplipusį raktelį su pakabučiu, jį buvo pačiupusi nuo baržos grindų. Apie jį tyrėjui neužsiminė ir net nesusimąstė, kodėl.

Instinktas.

Tuomet pamatė jį spindintį greta jaunuolio kūno – tai buvo raktas. Prisegtas prie mažo medinio paukščio formos pakabučio. Iškart jį atpažino. Buvo mačiusi jį prikabintą prie Lauros iš savitarnos skalbyklos džinsų juosmens. Ją vadino pamišėle Laura. Mirjama visuomet manė, kad ji gana draugiška ir tikrai ne pamišėlė. Mirjama matė Laurą prieš dvi ar tris naktis lipančią į tą nušiurusią baržą, pakibusią tam gražiam vaikinui ant rankų (Mirjama spėjo, kad ji buvo šiek tiek įkaušusi). Buvo tai pasižymėjusi savo užrašų knygelėje – visuomet užsirašydavo apie įdomesnius svečius.

Atėjus sutemoms, Mirjama stebėjo, kaip jie išgabeno kūną laiptais aukštyn iki gatvės, kur jau laukė greitosios pagalbos automobilis. Jiems einant pro šalį, iš pagarbos atsistojo. Panarinusi galvą tyliai ir be šlakelio tikėjimo sumurmėjo „Su Dievu“.

Sušnibždėjo ir „ačiū“. Mat prisišvartavęs greta jos baržos ir galiausiai tapęs žiaurios žmogžudystės auka, Danielis Saderlandas suteikė Mirjamai progą, kurios ji tiesiog negalėjo paleisti iš rankų: galimybę atkeršyti už išgyventas praeties nuoskaudas.

Likusi viena ir, nepaisydama visko, šiek tiek išgąsdinta tamsos ir keistos tylos, grįžo į baržą, užsklendė duris ir jas užrakino spyna. Išėmusi iš kišenės Lauros raktą, įdėjo jį į medinę, ant knygų lentynos stovinčią niekučių dėžutę. Ketvirtadienis buvo skalbimo diena. Tuomet ir atiduos raktą Laurai.

Arba ne.

Niekada negali žinoti, kada kas pravers, ar ne?